

Силабус курсу Звітність і фінансовий аналіз

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»

Рік навчання: 3, Семестр: 6

Кількість кредитів: 6 (180 год.) Мова викладання: українська

Керівник курсу к.е.н., доцент Спільник Ірина Володимирівна

Контактна інформація ispilnyk@yahoo.com +38 (0352) 47-50-50*12-221

Опис дисципліни

Дисципліна «Звітність і фінансовий аналіз» є обов'язковою дисципліною циклу професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування». Метою дисципліни є формування теоретичних знань, професійно зорієнтованих умінь і навичок щодо змісту, структури, обсягів і форми фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, методики їх складання, узгодженості показників у різних формах звітності, порядку затвердження та оприлюднення фінансової звітності, а також методики та організації фінансового аналізу. Вивчення дисципліни доцільне після оволодіння студентами знаннями з таких дисциплін як: «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіка підприємства», «Інформаційно-комунікаційні технології», «Основи обліку і оподаткування», «Статистика», «Менеджмент» та набуття ними відповідних фахових компетенцій.

Дисципліна забезпечує формування компетентностей: здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення; проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень; здійснювати облікові процедури із застосуванням спеціалізованих інформаційних систем і комп'ютерних технологій; ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей суб'єкта господарювання, недотримання ним законодавства та регулювання діяльності, недостовірності звітності, збереження й використання його ресурсів; демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

У результаті вивчення дисципліни передбачається одержання програмних результатів: розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств; визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень; володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації; ідентифікувати та оцінювати ризики господарської діяльності підприємств; визначати напрями підвищення ефективності формування фінансових ресурсів, їх розподілу та контролю використання на рівні підприємств різних організаційно-правових форм власності; застосовувати спеціалізовані інформаційні системи і комп'ютерні технології для обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування; розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності; розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

Структура курсу:

Години (лек./прак.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	1. Поняття, види та призначення звітності підприємства.	Знати та використовувати у професійній діяльності нормативно-правове забезпечення звітності та мету її складання. Вміти ідентифікувати види звітності підприємства розуміти їх призначення та інформаційні потреби користувачів.	Питання для обговорення, тестові завдання
2/2	2. Фінансова звітність та загальні вимоги до її формування.	Знати сутність, значення та призначення фінансової звітності, її складові елементи, якісні характеристики, принципи підготовки, порядок розкриття інформації, подання та оприлюднення контенту. Національні та міжнародні стандарти фінансової звітності. Вплив облікової політики на формування звітної інформації. Таксономія фінансової звітності. Паперовий та електронний формати фінансової звітності.	Питання для обговорення, тестові завдання
4/2	3. Баланс (Звіт про фінансовий стан підприємства), його будова і зміст.	Мати чітке уявлення про Баланс підприємства і його значення в управлінні діяльністю та інформуванні користувачів. Знати класифікацію балансів, структуру та вимоги до бухгалтерського балансу, взаємозв'язок Плану рахунків і структурних елементів Балансу, умови визнання та порядок оцінки його статей, зміст статей Балансу та методика його складання.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
4/2	4. Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), його зміст і структура.	Знати загальні вимоги до складання Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), зміст його розділів і статей, взаємозв'язок з видами діяльності підприємства та методика складання. Знати взаємозв'язок показників звіту і вміти визначити фінансовий результат та сукупний дохід від діяльності. Знати порядок відображення витрат операційної діяльності і методика розрахунку показників прибутковості акцій (для акціонерного товариства).	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
4/2	5. Звіт про рух грошових коштів та його особливості.	Знати загальні вимоги до складання Звіту про рух грошових коштів, методи складання, зміст розділів і статей, взаємозв'язок з видами діяльності підприємства та методика складання. Знати взаємозв'язок показників звіту і вміти визначити чистий рух коштів від окремого виду діяльності, вплив зміни валютних курсів та чистий рух грошових коштів за звітний період. Розкриття інформації про рух грошових коштів у Примітках до звітності.	Питання для обговорення, тести, завдання
4/2	6. Звіт про власний капітал.	Знати загальні вимоги до складання Звіту про власний капітал, зміст його статей та методика складання. Знати взаємозв'язок показників звіту і виявляти зміни у розмірі і елементах власного капіталу підприємства. Розкриття інформації про власний капітал у Примітках.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	7. Примітки до річної фінансової звітності та Додаток до Приміток «Інформація за сегментами». Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах.	Знати склад, структуру і вимоги до Приміток до Фінансової звітності. Опанувати інформаційне забезпечення та методика складання Приміток до річної фінансової звітності. Забезпечувати зіставність інформації, наведеної у примітках, з інформацією у фінансовій звітності. Знати призначення додатку до приміток до річної фінансової звітності «Інформація за сегментами», порядок визначення звітних сегментів та складання додатку до приміток до фінансової звітності «Інформація за сегментами». Усвідомлювати необхідність і вміти виправляти помилки та вносити зміни до фінансової звітності.	Питання для обговорення, тести, завдання

4/2	8. Теоретичні основи фінансового аналізу.	Засвоїти теоретичні питання, що стосуються сутності, значення фінансового аналізу в управлінні, його видів, змісту і завдань. Вивчити інформаційне забезпечення, організацію та методологію фінансового аналізу; сутність і сферу застосування основних його прийомів.	Питання для обговорення, тести, завдання
4/2	9. Аналіз стану майна і боргових прав підприємства та джерел їх формування.	Вміти здійснити загальну оцінку активів і пасивів підприємства в цілому і в розрізі їх видів (груп), аналіз обсягу, складу, структури і тенденцій зміни необоротного, оборотного капіталу, власного капіталу та зобов'язань підприємства.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	10. Аналіз показників фінансової стійкості підприємства.	Знати зміст і порядок розрахунку та критерії оцінки коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства та методику розрахунку показників чистий капітал, чистий робочий капітал, власний необоротний та власний оборотний капітал а також критерії достатності капіталу для провадження діяльності.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	11. Аналіз стану розрахунків, платоспроможності та ліквідності підприємства.	Вміти здійснити аналіз стану розрахунків за показниками боргових прав (дебіторська заборгованість) і зобов'язань (кредиторська заборгованість) їх співвідношення, оборотності та динаміки, виявляти обсяги і питому вагу простроченої заборгованості і з'ясувати їх причини. Знати порядок розрахунку і критерії оцінки показників ліквідності.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	12. Аналіз ділової та ринкової активності підприємства.	Вміти проаналізувати ділову та ринкову активність підприємства за показниками обсягів продажу, оборотності сукупного і оборотного капіталу, тривалості операційного і фінансового циклу та показники ринкової активності і за показниками прибутковості та ціни акції підприємства.	Питання для обговорення, тести, завдання
4/2	13. Аналіз фінансових результатів та рентабельності діяльності.	Вміти аналізувати доходи, витрати та фінансові результати підприємства, а також рентабельність діяльності підприємства, застосовувати факторне моделювання та аналіз за методикою фірми DuPont.	Питання для обговорення, тести, завдання
2/2	14. Аналіз грошових потоків підприємства.	Вміти аналізувати грошові потоки за видами діяльності підприємства та визначати відносні показники ефективності грошового потоку (рентабельності та ліквідності)	Питання для обговорення, тести, завдання

Літературні джерела:

1. Бруханський Р. Ф., Спільник І. В. Криптоактиви у системі бухгалтерського обліку та звітності. Проблеми економіки. № 2 (40), 2019. С.145-156. DOI: 10.32983/2222-0712-2019-2-145-156.
2. Загурський О.М. Фінансовий аналіз. Кредитно-модульний курс. Київ. ЦУЛ, 2019. 472 с.
3. Іванчук Н. В. Звітність підприємств : навчальний посібник. Острого : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 208 с.
4. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджена Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 № 291 (зі змінами та доповненнями) URL: <http://www.uapravo.net/data/akt450/page1.htm>.

5. Крупельницька І.Г. Звітність підприємств: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 232 с.
6. Методичні вказівки для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань «Управління та адміністрування» / Укл. Ірина Спільник, Олексій Ярощук, Микола Палюх. Тернопіль, ЗУНУ, 2024. 31 с.
7. Методичні вказівки та завдання з вивчення дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» здобувачами ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань «Управління та адміністрування» / Укл. Ірина Спільник, Микола Палюх. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 126 с.
8. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 URL: <http://www.minfin.gov.ua>
9. Міжнародні стандарти фінансової звітності. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-finansovoi-zvitnosti>.
10. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL: <http://vobu.ua/ukr/documents/accounting/item/natsionalni-polozhennya-standarti-bukhgalterskogo-obliku>
11. Опорний конспект з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» для здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» / Укл. Ірина Спільник. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. 116 с.
12. Петришин Л.П., Сиротюк Г.В. Звітність підприємств навч. посібник. Львів: Магнолія-2006, 2019. 440 с.
13. Пічугіна Т. С., Шубіна С.В., Мірошник О.Ю. Фінансовий аналіз у схемах і таблицях: навчальний посібник – Львів : Новий світ-2000, 2019. 328 с. .
14. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні. Закон України № 996-XIV, від 16.07.1999.
15. Про затвердження Методичних рекомендацій з перевірки порівнянності показників фінансової звітності. Наказ Міністерства фінансів України. № 476 від 11.04.2013 р.
16. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України № 291 від 30.11.99 р. URL : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>
17. Путівник по звітності 2024. URL: <https://www.buhoblik.org.ua/normativka/spravochniki/putevoditel-po-otchetnosti/putivnik-viberite.html>
18. Самайчук С.І., Крикунова В.М., Танклевська Н.С. Фінансовий аналіз: навч. посіб. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 215 с.
19. Спільник І.В., Палюх М.С. Бухгалтерський облік в умовах цифрової економіки. Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації. 2019. Випуск 1-2. С. 83-96. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.083>
20. Спільник І.В., Палюх М.С. Система обліку і звітності в умовах цифрових трансформацій. Вектори розвитку науки і бізнесу в глобальному середовищі: тренди та

перспективи. Матеріали Національної науково-практичної конференції. (м. Тернопіль, 7 листопада 2019 р.). Тернопіль, ТНЕУ, 2019. С.194-196.

21. Спільник Ірина, Палюх Микола. Інформаційні проблеми фінансової звітності в контексті відображення результатів надзвичайних подій. Освіта, наука, бізнес, енергетичні технології: сучасний стан, проблеми та перспективи: матеріали XII Національної науково-практичної конференції [Тернопіль, 16 листопада 2023 р.]. Тернопіль: ФОП Осадца Ю. В., 2023. 90 с. С.20-22

22. Трусова Н. В., Терещенко М. А Фінансовий аналіз підприємства: методика та практика: навч. посіб.; Тавр. держ. агротехнол. ун-т. - 2-ге вид. Мелітополь : Мелітоп. міськ. друк., 2019. 272 с.

23. Тютюнник Ю. М., Дорогань-Писаренко Л. О., Тютюнник С. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.

24. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз. Навчально-методичний посібник для практичних занять і самостійної роботи (для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання ступеня вищої освіти Бакалавр освітньо-професійної програми Облік і оподаткування спеціальності 071 Облік і оподаткування). Полтава: ПДАУ, 2021. 99 с.

25. Чубка О.М., Хома І.Б., Ливдар М.В. Фінансовий аналіз: практикум. Київ. Видавничий дім «Кондор», 2023. 160 с.

26. Berman K., Knight, J., Case J. Financial Intelligence, Revised Edition: A Manager's Guide to Knowing What the Numbers Really Mean. Harvard Business Review Press; Revised edition, (19 Feb. 2013) 304 p.

27. Buffett M. Clark D. Warren Buffett and the Interpretation of Financial Statements: The Search for the Company with a Durable Competitive Advantage Simon & Schuster UK; UK ed. edition (6 Jan. 2011) 224 p.

28. Finch C. A student's guide to International Financial Reporting Standards Kaplan Publishing; 3rd edition (1 Oct. 2012) 410 p.

29. Fridson M. S., Alvarez F. Financial Statement Analysis: A Practitioner's Guide. Wiley; 4th edition. (July 5, 2011) 400 p.

30. Ittelson T. Financial Statements: A Step-by-Step Guide to Understanding and Creating Financial Reports New Page Books,US; 3rd Revised edition (25 April 2020) 320 p.

31. Kaplan. Financial Reporting - Study text. Kaplan publishing (1 may 2021) 711 p.

32. Robinson T. R. International Financial Statement Analysis (CFA Institute Investment Series) Wiley; 4th edition (9 Mar. 2020). 1008 p.

33. Spilnyk I., Brukhanskyi R. and Yaroshchuk O. (2020) "Accounting and Financial Reporting System in the Digital Economy", *Proceedings of 10th International Conference IEEE Advanced Computer Information Technologies, ACIT'2020*, pp. 581-584.) DOI: [10.1109/ACIT49673.2020.9208976](https://doi.org/10.1109/ACIT49673.2020.9208976)

34. Walsh C. Key Management Ratios. (Financial Times Series). Financial Times Press; 4th edition (October 9, 2008) 408 p.

Політика оцінювання:

Політика щодо граничних термінів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонене.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання:

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Звітність і фінансовий аналіз» визначається як середньозважена величина складових залікового кредиту.

Структура залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	15 %	40 %
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
Середній бал за результатами поточного оцінювання за темами першого змістового модуля	Письмова робота за темами першого змістового модуля (тестові завдання, ситуаційні завдання)	Середній бал за результатами поточного оцінювання за темами другого змістового модуля	Письмова робота за темами другого змістового модуля (тестові завдання, ситуаційні завдання)	Середній бал за результатами виконання завдань тренінгу	Середній бал за результатами виконання завдань самостійної роботи	Підсумкове оцінювання 10 тестів по 3 бали; теоретичне питання 30 балів; 2 задачі по 20 балів

Шкала оцінювання знань студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом